

EMLÉKEZTETŐ

a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Fórum (a továbbiakban: SZÁÉF) 2018. november 05-ei üléséről

az Emberi Erőforrások Minisztériumában

Ülés tárgya: 2018. évi II. rendes ülés

Napirend tervezet:

1. **Konzultáció a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvényről**
2. **Munka- és védőruha juttatások jogszabályi meghatározása**
3. **Konzultáció a térítésmentes védőoltások biztosításáról**
4. **Egyebek**

Helyszín:	Emberi Erőforrások Minisztériuma, 1054 Budapest, Báthory u. 10. IV. emelet 416-os tárgyaló
Dátum és időpont:	2018. november 5. 10.00 - 12.00 óra
Levezető elnök:	Dr. Czégé Krisztina jogi referens/eseti meghatalmazás útján
Emlékeztető készítője:	Dr. Czégé Krisztina, Szarka-Borbély Szandra (SZGYF, Jogi és Igazgatási Főosztály)
Státusz:	véleményezett
Következő megbeszélés dátuma és időpontja:	2018. december
Következő megbeszélés helyszíne:	nem meghatározott
Következő megbeszélés tervezett napirendje:	nem meghatározott

Résztvevők: **1. számú melléklet** - jelenléti ív tartalmazza

Dr. Czégé Krisztina (SZÁÉF Titkárság): Tisztelettel köszönti a megjelenteket a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Fórum 2018. évi II. rendes ülésén.

Az ülésen az egyes oldalak részéről jelen lévő szavazati joggal rendelkező képviselők száma:

Kormányzati oldal képviselői: 2 fő
Fenntartói oldal képviselői: 4 fő
Munkavállalói oldal képviselői: 3 fő

Tekintve, hogy az oldalak szavazati joggal rendelkező képviselőinek száma alapján megállapítható, hogy az ülés határozatképes, az állandó levezető elnök akadályoztatása okán döntést kell hozni az eseti levezető elnök személyéről. Kéri az oldalképviselőket, hogy tegyenek javaslatot az eseti levezető elnök személyére.

Dr. Simon Attila István (EMMI): A kormányzati oldal nevében az eseti levezető elnök tekintetében dr. Czégé Krisztina titkár asszonyra tesz javaslatot.

Czibik Norbert (SZGYF): A fenntartói oldal részéről a javaslattal egyetértenek.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Tisztelettel köszönti a megjelenteket a SZÁÉF munkavállalói oldala nevében. A munkavállalói oldal egyetért dr. Czégé Krisztina személyével.

H/4/2018.

Döntés a SZÁÉF 2018. november 5. ülésének eseti levezető elnökéről, javasolt személy: dr. Czégé Krisztina	
Munkavállalói oldal:	igen
Kormányzati oldal:	igen
Fenntartói oldal:	igen

Az oldalak dr. Czégé Krisztinára, mint a SZÁÉF titkársági feladatait ellátó személyre tett javaslatot egyhangúan elfogadták.

Dr. Czégé Krisztina (a továbbiakban: Eseti levezető elnök): A napirendi pontok áttekintését és annak elfogadását megelőzően napirend előtti felszólalás keretében megadja a szót Szűcs Viktória (BDDSZ) elnök asszonynak.

Szűcs Viktória (BDDSZ): A munkavállalói oldal oldalegyeztetést tartott a napirendekről plenáris ülést megelőzően és azt kéri, hogy az ülés megkezdése előtt a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Fórum egy perces néma felállással emlékezzen meg az inárcsi családsegítőben dolgozó kollegáinkról, aki az idén nyáron tragikus körülmények között elhunyt.

Eseti levezető elnök: A napirend előtti felszólalást követően ismerteti a meghívóban szereplő napirendi pontokat. A napirendi pontok esetleges cseréjére, módosításra nem érkezik javaslat.

H/5/2018.

A 2018. november 5-ei ülés napirendjének elfogadása

Munkavállalói oldal:	igen
Kormányzati oldal:	igen
Fenntartói oldal:	igen

Az oldalak a meghívóban szereplő napirendet egyhangúan elfogadták.

1. napirendi pont

Konzultáció a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvényről

Eseti levezető elnök: Az első napirendi pont tekintetében megadja a szót a kormányzati oldalnak.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Bemutatkozás erejéig kér szót és ismerteti, hogy Miniszterelnök úr szeptember 15-i nappal szociális ügyekért felelős helyettes államtitkárrá nevezte ki. Közigazgatási munkássága kapcsán elmondja, hogy az elmúlt három évet az akkori Nemzetgazdasági Minisztérium munkaerőpiaci helyettes államtitkári tisztségében töltötte, ez idő alatt az OKÉT-et elnökölte, ezért úgy gondolja, hogy Szűcs Viktória elnök asszonnyal mindenképpen, de más főleg a munkavállalói oldalon lévő szereplővel van, vagy alakult ki valamiféle munkakapcsolata és bízik benne, hogy ez majd itt is segítségére lesz a közös munkában. A terület ilyen mélységében egy teljesen új terület számára. Az OKÉT-on megvolt az a lehetősége, amivel mindig élt is, hogy az ágazati típusú egyeztetéseket az ágazatok képviselőivel kell lefolytatni. Most mint ágazati képviselő bízik benne, hogy megfelelő konstruktivitással és operativitással eleget fog tudni tenni ennek a feladatnak, ezért nagyon hálás és nyilván nagyon komoly feladat és nagy kihívás lesz ez számára. Köszöni szépen és átadja a szót a napirendi pont előterjesztőjének.

Horváth Dániel (EMMI): A Szolgáltatás tervezési osztály osztályvezetőjeként üdvözlö a megjelenteket. Egy rövid áttekintést tart a 2019. évi költségvetés főbb a szociális területet érintő többleteiről, feladatairól, amelyek megjelentek. Legfontosabb és a legnagyobb többletük az óvodai és iskolai szociális segítség kapcsán merült fel, vagy merült fel itt az önkormányzati szektor az, ami a leginkább érintett. Az óvodai és iskolai szociális segítséget 2018. szeptemberétől vezette be a kormány, mely a családi és gyermekjóléti központoknak a kötelező feladata és erre a 2018. évi költségvetés közel 1,4 milliárd forintot biztosított. Ennek viszont a teljes 2019. évi többlete 5 milliárd 519,5 millió forint. Ez egy hatalmas forrás, ami megjelenik az ágazatban, különösen annak a figyelembevételével, hogy ha az eddigi, a család és gyermekjóléti központokra fordított központi költségvetési forrást tekintjük, akkor ez nem érte el az 5 milliárdot.

Szintén a család és gyermekjóléti központoknál jelenik meg egy újabb feladat, ez a szociális diagnózisnak a bevezetése. A szociális diagnózis egy úgymond pilot jelleggel jelent meg eddig a központok feladatai között. Január 1-től kötelező feladatuk. Ehhez minden család és gyermekjóléti központ 1 fő munkavállalóhoz kapcsolódó bérjárulék és dologi költséget kap automatikusan, ennek a többlete 650,1 millió forint. Nagyon fontos a család és gyermekjóléti központokat illetve szolgáltatásokat érintő módosítás került bevezetésre, ez pedig az átcsoportosítás különböző kormányzati funkciók között. Itt egy szűkítést tettek a korábbi évekhez képest. A korábbi gyakorlat az volt, hogy a költségvetési törvény 2. mellékletében szereplő egyes jogcímek között, illetve bizonyos jogcímek között átcsoportosítást lehetett végrehajtani. Azonban 2019. január 1-től a család és gyermekjóléti központra illetve szolgálatra fordított állami támogatást nem lehet más jogcímre átcsoportosítani, csak arra van lehetőség, hogy egyéb jogcímekről erre a két jogcímre történjen az átcsoportosítás. Ennek az a célja, hogy teljes egészében védjék azt a forrást, amit az önkormányzatok kapnak a központi költségvetésből a család és gyermekjóléti szolgálat, illetve a központ kapcsán.

Nagyon fontos módosítás történt az 1/2000 (I. 7.) SZCSM rendeletben 2018. október 15-től: a közterületen való életvitelszerű tartózkodás szabályainak megváltozása kapcsán kiterjesztésre került a hajléktalanok nappali ellátása, illetve megtörtént az éjjeli menedékhelyek nyitva tartásának összehangolása. A továbbiakban minden nappalinak 8-tól 18-ig, illetve az éjjeli menedékhelyeknek 18-órától másnap reggel 8-ig kötelező nyitva tartaniuk, illetve ehhez kapcsolódóan a hétfői nyitvatartási kötelezettség is megjelenik.

Az ehhez kapcsolódó többletköltséget már az idei évben finanszírozza a költségvetés. Az önkormányzatok a BM- en keresztül fogják automatikusan megkapni a forrást, a civil illetve az egyházi fenntartók az idei évre a Hajléktalanok Közalapítványának a pályázatán keresztül juthatnak a fedezethez. A pályázati felhívás 2018. október 31-én jelent meg a Hajléktalanok Közalapítványa honlapján. Ez egy folyamatos beadású pályázat lesz. Hogyha vizsgáljuk tovább az egyes jogcímeket, akkor szükséges kiemelni a feladat alapú támogatásokat az önkormányzati oldalról. Itt feladatlapú támogatás formájában kerülnek támogatásra az idősek, vagy az önkormányzatok által fenntartott idősek otthonai, illetve családok átmeneti otthonai, gyerekek átmeneti otthonai, valamint bizonyos hajléktalan bentlakásos ellátások. Itt már az idei évben egy 1,5 milliárdos többlet kerül kiosztásra intézményi üzemeltetési támogatás jogcímén. Ez a többlet nem csak egy egyszeri támogatás lesz, hanem ez 2019-től be is épül, tehát ezzel a 1,5 milliárd többlettel számolhatnak az önkormányzatok. A beralapú támogatásnak a fajlagos összegei is emelkednek a jövő évben, illetve ez már az idei évben is emelkedett, ami kettőmillió-hatszáznegyven forintról kettőmillió-nyolcszáznegyvennyolc millió forintba növekszik. Ennek a célja az, hogy az egyes minimálbér, garantált bérminimum emeléshez kapcsolódóan ilyen formában kerülnek kompenzálásra az önkormányzatok.

Ezen felül megjelennek kiegészítő fajlagos összegek bizonyos szolgáltatásoknál, ezek csak és kizárólag önkormányzatra vonatkozóan kerülnek biztosításra, mivel a civil illetve az egyházi fenntartású intézményeknek a minimálbér, garantált bérminimumhoz kapcsolódó kompenzációja teljesen más elven történik, illetve az SZGYF-nél is más elveken nyugszik. Ha vizsgáljuk az egyes kiegészítő fajlagos összegeket, akkor a család és gyerekjóléti szolgálathoz kapcsolódó bértámogatás 400 ezer forinttal, a család és gyerek jóléti központokhoz kapcsolódó bértámogatás 300 ezer forinttal növekszik. A házi segítségnyújtás esetén a személyi gondozáshoz kapcsolódó fajlagos támogatás 120 ezer forinttal, a falugondnoki illetve tanyagondnoki szolgáltatás esetén 600 ezer forinttal, a hajléktalanok átmeneti intézményei esetén 21.650 forinttal, valamint támogató szolgáltatás, illetve közösségi alap ellátások esetén az alaptámogatás 1.1 milliárd forinttal növekszik.

A 2019. évre vonatkozó minimálbér, garantált bérminimum emeléshez kapcsolódó kompenzáció fedezete a nem állami fenntartású, illetve és egyházi fenntartóknak a továbbiakban is a 20, 19, 11-es soron kerül biztosításra. Ez egy felülről nyitott előirányzat, tehát minden ehhez kapcsolódó többletet várhatóan a továbbiakban is finanszírozni fogja a központi költségvetés.

Három új jogcím jent meg az önkormányzatok részére, ez pedig a támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére, pszichiátriai betegek részére, valamint szenvedélybetegek részére. A szakosított ellátások állami fenntartásba vételt követően fogyatékos, pszichiátriai beteg, illetve szenvedélybeteg bentlakásos ellátása kapcsán az önkormányzatok semmilyen fajlagos támogatásra nem voltak jogosultak. Azok az intézmények, amelyeket esetleg nem sikerült leválasztani az alapszolgáltatásokról, az SZGYF-en keresztül ellátási szerződésben kaphattak támogatást, de az semmilyen más jogcímet nem tartalmazott. Több önkormányzat megkereste az Államtitkárságot annak érdekében, hogy kis létszámban, de indítanának támogatott lakhatást jellemzően fogyatékos személyek részére és innentől tehát 2019. január 1-től erre lehetőségük is lesz.

Ha még összefoglalóan szeretnénk nézni a többleteket, akkor a szociális humán szolgáltatások támogatására több mint 30 milliárd forint többlet kerül biztosításra. Az SZGYF intézményrendszer működtetésének többlet támogatása 1 milliárd forint illetve az ehhez kapcsolódóan egy ingatlan felújítási beruházási vis maior keret is létrehozásra kerül mintegy 500 millió forint összköltséggel. A különböző ágazati bérintézkedésekhez kapcsolódó kiadásokat a továbbiakban is mind az önkormányzati szektorban, mind a civil egyházi szektorban biztosításra kerül ugyanúgy, ahogy az eddig is történt.

Így első körben ezekkel a többlettekkel számolhat az ágazat.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Köszönik a tájékoztatást. Sajnos ismételnie kell önmagát, hogy ha ilyen komoly napirendet tárgyalnak, akkor kéri a munkavállalói oldal, hogy írásos előterjesztést kaphassanak erről, hiszen egyszerűbb lett volna talán a mai napirend felvezetése is ebből a szempontból és talán nem tennének fel olyan kérdést hogy jól hallotta-e, hogy a beralapú támogatás fajlagos összegeket 2,6 millióról 2,8 millióra növekszik és az a minimálbéremelést kompenzálja. Ez így kicsinek tűnik, talán ez milliárd szeretett volna lenni. Ez egy kérdés az elhangzottakhoz, de ha már a 2019. évi központi költségvetésről van szó és az itt elhangzottak összességében plusz 30 milliárdos forrás többletet jelentenek az ágazat számára, azért azt el szeretné mondani, hogy a szociális ágazat rendkívül forráshiányos. Az idős ellátás kapcsán vagy gyermekvédelem kapcsán semmilyen plusz forrásról nem kaptak szóbeli tájékoztatást. Nem csak azok az intézmények forráshiányosak, akik adott esetben most itt többlet támogatást remélhetnek a 2019. év vonatkozásában. Általánosságban szeretné megjegyezni, hogy a szociális ágazat rendkívüli forráshiányosságát meg kellene oldani a kormánynak, mert ennek súlyos következményei lesz az ellátottak illetve a dolgozók felé is. Kiolvasható a 2009-es évi költségvetési törvény tervezetéből, hogy a szociális ágazat számára a 2019-es év semmilyen novumot nem hoz, jelesül marad jó esetben a minimálbér, garantált bérminimum emelés, mennek tovább az ágazati pótlékok és a bevezetett pedagógus életpálya a gyermekvédelem 12, a bölcsődei ellátás 4 munkakörében. Most kvázi azzal kellene hazamenniük erről az ülésről, hogy azt mondják el a dolgozóknak, hogy 2019 nem hoz számukra pozitívumot. Visszautal a június 25-ei Országos Községi Érdekegyeztető Tanácsra, ahol Helyettes Államtitkár Úr is jelen volt és az írásbeli módosító javaslatukra az a válasz érkezett, hogy ha bármilyen jogviszony esetében döntés születik a kormány és a szakszervezetek között, a költségvetés nem lesz akadálya semmilyen típusú illetményemelésnek vagy forrásjuttatásnak. Április óta most van az első ágazati érdekegyeztető ülés, ezért ami a bért illeti, szeretné az oldalegyeztetésnek a konklúzióját összefoglalni. A szociális ágazatban dolgozó szakszervezetek úgy gondolják, hogy egy egységes ágazati előmeneteli rendszerre lenne szüksége, nem

a jelenlegi megosztottságra. Jelenleg különböző, már-már munkakör alapú bérezések vannak. A 2014-ben beígért szociális ágazati életpályából eddig nem lett semmilyen bérintézkedés. Viszont addig, amíg ez az egységes ágazati előmeneteli rendszer elkészül, illetve bevezetésre kerül, mindenféleképpen szeretnék, hogy ha a már ágazatban futó két pótlék, jelesül a szociális ágazati összevont pótlék, illetve a bölcsődei pótlék alapbérként viselkedhetne. Hiszen e két pótlék jelen pillanatban számos mozgó bérnek nem képezi a számítási alapját. A cél, hogy a szociális ágazati összevont pótlék, illetve a bölcsődei pótlék összegeit alapbérként lehessen ezt figyelembe venni a mozgóbér számításánál és számítási alapot képezzen pl. az illetménynövekedés, a jubileumi jutalom illetve a különböző ágazatban alkalmazott bérpótlékok során számfejtett illetménybe. Jelen pillanatban a pedagógus életpálya pályakezdő fizetései, illetve a főiskolát, egyetemet végzett gyakornokok esetében alacsonyabb az alapilletmény összege, mint a szociális ágazati összevont pótlékkal vagy a bölcsődei pótlékkal ugyanazon munkakörben elérhető ugyanazon besorolás esetében elérhető bér, ezért a pedagógus életpályások esetében is szükség van további bérintézkedésre. Az lenne az ideális, ha a vetítési alap változhatna, de tudják, hogy ez nem ennek az ágazatnak a kompetenciája, viszont mindenféleképpen igény merül fel a bérrendszer illetve a koherencia megtartása miatt, hogy a gyakornokok bére valamilyen módon emelkedjen. Ez történhet akár egy új pótléknak az alkalmazásával is. A lényeg az, hogy becsábítsák a szociális ágazatba dolgozni azokat, akik pedagógus munkakörrel indulnak el, mert így számukra a jelenlegi száznyolcvan-egynéhány ezer forintos gyakornoki bér 2 évre nem kecsegtető és nem jönnek ide a szociális területre dolgozni. Ez most már igaz a bölcsődére is egyébként, illetve igaz valamennyi szociális ágazatban, ahol érintve van a pedagógus életpálya általi bérezés. Mindamellet azt is tudják, hogy a szociális ágazati összevont pótlékok, melyek ténylegesen kifizetésre kerülnek, azok jellemzően az E fizetési kategória illetve az alatt vannak. A számításuk szerint azért, hogy az ágazat munkaerő képesség megtartása megvalósulhasson - hiszen most 25 %-os létszám hiánnyal működnek egyes intézmények, de tudnak olyanról is ahol 50 %-os létszámihiány van - mindenféleképpen az ágazati pótlékok 50 %-os megemelésére lenne szükség.

Ez egyébként a számításuk szerint nem igényel nagy forrást. Lehet hogy a táblában, amin ha átlagokat számolnának, akkor egy nagyon nagy szám jönne ki, de maga a az ágazat létszámeloszlása különböző fizetési fokozatokban ennél sokkal mérsékeltebb összeget adna ki forrásigényként, ami a megítélésük szerint teljesíthető. Ezáltal valamit kapnának azok az emberek is pluszban, akik most pl. 12 ezer forintos ágazati pótlékot kapnak. Tehát ha 50 %-os emeléssel számolunk az bruttó 6000 forintot jelent a számukra, de ez csak egy példa, érvelve az 50 %-os pótlékemelés mellett.

Lenne egy harmadik javaslatuk is, ez pedig az úgynevezett speciális otthoni pótléknak a 200 %-ra való megemelése. Itt szintén a pedagógus életpályát kell alkalmazni a speciális gyermekotthonokban, de azok a pedagógusok, akik ezekben az intézményekben dolgoznak, ugyanazt a bért kapják akkor is, ha egészséges gyerekekkel foglalkoznának. Tehát semmilyen ösztönző, motiváló erő nincs arra, hogy egy speciális gyermekotthonban dolgozzon neheztített körülmények között. Ezt a javaslatot szeretnék kiterjeszteni a jelenleg parlament előtt álló gyermekvédelmi törvény módosításban már szereplő új jogcímen bevezetésre kerülő intézmények dolgozói esetében is, ami ideiglenes befogadó otthon új elnevezés alatt fog megjelenni. Most is működnek ezek az intézmények csak a nevük jogszabályban is nevesítésre kerül és itt is azt gondolják, hogy ahhoz hogy egy különleges, speciális illetve nehéz munkát elvégezzenek a pedagógus munkakörben foglalkoztatott kollégák, szükség lenne a speciális otthoni pótlékra, illetve a pótlék mértékének 200 %-os meghatározására.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Amit júniusban az OKÉT-on mondott, azt itt is fenntartja. Az egy másik kérdés, hogy melyik ágazat mikor tud bármelyik, akár a munkavállalói oldal által itt most említett részelemekben egy olyan megállapodásra jutni, amit aztán a Pénzügyminisztérium be tud fogadni. Javasolja, hogy dolgozzanak rajta. Amikor ezt az ülést előkészítették, akkor is ugyanazt mondták, amit most is, hogy a jelenlegi adottságokat, körülményeket figyelembe véve kifejezetten abban hisz, hogy talán apró lépésekkel lehetne leginkább eredményt elérni, sem mint azzal, hogyha az egészet egyben akarják kezelni. Tehát ha most arra várják tőle a választ, hogy lesz-e 2019. január 1-től életpálya a szociális ágazatba, akkor arra azt kell, hogy mondja, hogy nem. Javasolja, hogy egy középtávú tervként dolgozzanak ezen is. Az egyébként említett pótlékok emelése, de egyáltalán a pótlék beszámítás kapcsán úgy gondolja, hogy érdemes elkezdni egyeztetni. Erdemben most nem tud erre reagálni, mert nyilvánvalóan ebben számolni is kell. Azt ígéri, hogy ha nem is egy következő SZÁÉF-en, de ha másként nem, akkor írásban tájékoztatást ad a kormányzati vagy a tárca álláspontáról, attól függően, hogy melyik lesz a birtokukban, de mindenképpen reagálni fognak a felvetésekre. A létszámihiányt feljegyezte, és nem tiszteletlenségből mondja, de nyilván nagyon extrém példa, mint amit a munkavállalói oldal is említett, mivel az 50 %-ot majdnem minden ágazat, akár piaci szereplő is tudna mondani. Látják, hogy a szociális ágazat az egyik leginkább sújtotta ágazata a nemzetgazdasági ágaknak, ahol egy nagyon komoly létszámihiány áll fenn. Nyilván a fenntartók, ahol ez szükséges értelemszerűen kormányzati segítséggel, de megpróbálnak úrrá lenni ezen a helyzeten. Talán azt is ki lehet jelenteni, mint minden ilyen esetben, hogy bár tűzoltásszerű, de nyilván ott próbálnak valamilyen erőforrást mozgósítani ahol az a legszükségesebb, illetve ahol van rá kompetenciájuk.

A munkaerőpiacon, hogy az a furcsa helyzet állt elő, hogy több a munkahely, mint amekkora az éppen hadra fogható munkaerő, és a területi eloszlásról még nem is beszéltek. Kicsit róka fogta csuka helyzetnek tűnik, de az adottságokkal, körülményekkel kell szembenézni, és úgy kell rá próbálni válaszolni, hogy amire lehet optimalizálják ezeket a körülményeket.

Azt egyelőre nem tudni, hogy a jövő évi garantált bérminimum illetve minimálbér számok hogyan fognak alakulni. Talán annyit biztos kijelenthetnek, hogy nem annyi lesz, mint amennyi ma és talán azt is ki lehet jelenteni, hogy nem lefele fog csökkenni. Miután - sajnos vagy szerencsére - a szociális ágazatban dolgozók nagy többsége a bértáblának és a

besorolásoknak köszönhetően szó szerint közvetlenül függ attól, hogy milyen lesz a garantált bér, ezért nyilván minden további számítást ennek az ismeretében lehet felelősen elvégezni. Mindezek alapján felelőtlenség lenne, ha most elkezdenének a pótlékokról vagy bármilyen kiegészítő juttatásról úgy beszélgetni, hogy nem tudják egyébként, hogy 2019. január 1-jével hogy fog kinézni a garantált bér illetve minimálbér. Ebből a szempontból tehát egy kis türelmet kér és ha szükséges természetesen lehet SZÁÉF-et is tartani, hogyha ennek az indoka felmerül.

Horváth Dániel (EMMI): Amikor a 2,6 millió forintot említette, az millió forintot jelentett. Amikor meghatározzák a feladat alapú támogatáshoz kapcsolódó támogatás összegét, akkor a beralapú támogatásnak van egy alapja, ez a 2,6 millió forint. Ez fog megemelkedni 2,8 millió forintra. A 2. mellékletben az önkormányzati fenntartású intézményeket érinti csak. Említette a felvezetőben, hogy a minimálbér kompenzáció a különböző szektorok között más elveken történik. Itt egyfajta normatív jellegű emelés történik, míg a civil egyházi szereplőknél ez a kiinduló beralapú támogatás alapja nem változik, mivel a kompenzáció a tétleges költségek figyelembe vételével történik meg.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Igényt tartanának egy ágazati érdekegyeztető ülésre decemberben és köszönik, ha ebben a témában kapnak egy írásos választ. Még egy témát szeretne felhozni. Ismert, hogy a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság intézményi hatáskörére is érvényesek a nyugdíjpolitikai elvek kapcsán a kettős foglalkoztatás tilalma és korábban már írásban kezdeményezték - 2016 óta tulajdonképpen nincs olyan SZÁÉF ülés, hogy ne jöjjön ide vissza a téma - hogy az egészségügyi területhez hasonlóan a szociális ágazat is kaphassa meg a felmentést a tilalom alól, mert biztos, hogy a nyugdíjasoknak a továbbfoglalkoztatása nagyon sokat segíthetne a különböző létszám problémákon. Illetve az SZGYF-nél az álláshelyzárolások jelentős feladatellátási problémát okoznak. Szeretnék ezt napirenden tartani, vagy ha erre már van akár most kész kormányzati válasz, azt szívesen meghallgatják.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Az utolsó felvetést teljes mellszélességgel tudja támogatni. Véleménye szerint is megérett a helyzet arra, hogy hasonlóan az egészségüghöz, legyen egy kiskapu, vagy egy könnyített feltétel - könnyített elbírálás a szociális terület számára is. Ígéri, hogy Miniszter Úr irányába jelezni fogja a javaslatot.

Eseti levezető elnök: Az oldalak az előterjesztő által adott tájékoztatást elfogadják, így a napirendi pont lezárásra kerül.

2. napirendi pont

Munka- és védőruha juttatások jogszabályi meghatározása

Levezető elnök Második napirendi pont a munka és védőruha juttatások jogszabályi meghatározása. Mindenki előtt ismert, hogy tavaly alakult egy munkacsoport a munkaruha, védőruha egységesítése céljából. A munkacsoport több ülést is tartott és június 14-én a titkárság által minden tagnak kiküldésre került a munkacsoport záróülésének emlékeztetője illetve egy előkészített tájékoztató anyag. A napirendi ponttal kapcsolatban megadja a szót a munkavállalói oldal képviselőjének.

Nagy Ferenc (BDDSZ): A munkaruhával kapcsolatos felvetést még 2016-ban tették meg, melynek célja az volt, hogy a jelenleg is meglévő munkaruha juttatási szabályok - amelyek jelen pillanatban csak egyetlen egy szűk területre tartalmazznak részletes leírást - kerüljenek kiterjesztésre. Jelenleg a munkaruha szabályai az 1/2000-es, illetve 15/1998-as rendeletben szerepelnek, de ott csak annyi van, hogy vissza a Kjt-re, ami a munkáltatóra illetve a kollektív szerződés körébe utalja a munkaruha szabályozásának kérdését. Ez a helyzet jelen pillanatban azt eredményezi, hogy az ágazatban nagyon sok munkahelyen nincs munkaruházat biztosítva, holott a szociális ágazat nagy részében, így akár egy idősothont akár egy gyermekvédelmi intézményt veszünk figyelembe, az ott dolgozók a saját ruhájukban végzik a munkájukat. A munkaruha egységesítése című munkacsoport 2017-ben alakult meg. A munkaruha csoportnak az összetétele inkább a védőruha felé tolódott el. Megtörtént az elhatárolás a munka és védőruházat fogalmának és szabályainak. Abban megállapodtak, hogy a védőruházattal kapcsolatban nincs szükség külön szabályozásra, hiszen azok akár uniós irányelvből levezetve nagyon jól körül vannak határolva, ebben a témában tehát kifejezetten csak a védőruha témájában született a munkacsoport kezdeményezésére a PM részéről egy tájékoztató. Ez az, ami kiküldésre került nyáron, és amelyet azóta a SZÁÉF nem fogadott még el. A munkacsoport úgy szüntette be a tevékenységét, hogy a munkaruházattal kapcsolatban szükséges egy újabb egyeztetés, egy újabb munkacsoport, amelyik már kifejezetten csak a munkaruházat kérdéseivel foglalkozik. A munkavállalói oldal még mindig rendkívül fontosnak tartja ezt a kérdést, kéri napirenden tartását. Új dolgot valójában nem kérnek, hiszen a 2003-as végrehajtási utasításokban ez már szerepel. Az MKKSZ és a BDDSZ azt szeretné, hogy - az intézményi munkakörök felsorolásához hasonlóan - egy mellékletként kerüljenek bele a munkaruha minimumok, ágazatonként és munkakörönként a rendeletekbe. Erre mind a két, tehát az MKKSZ meg a BDDSZ-nek is 2016-ban megszületett a javaslata. Erről a javaslatról szeretnék, hogyha akár a SZÁÉF egy külön munkacsoportjában lehetne a továbbiakban egyeztetni. Fontosnak tartja, hogy az esetleges munkacsoport határidővel meghatározva végezze munkáját, mert a téma felvetése óta már több mint két év telt el. A másik kérés az elkészült tájékoztatóval kapcsolatos. A munkacsoport ülésen a PM munkavédelmi főosztálya vállalta, hogy a tájékoztatót, ami itt van a SZÁÉF előtt,

folyamatosan karbantartja. Ha esetleg törvényi változás vagy bármilyen jogszabály változás van, akkor ezeket átvezeti benne. A kérésük az, hogy ez a tájékoztató kerüljön kiküldésre a munkáltatók, foglalkoztatók felé, jelenjen meg a szakmai portálokon és az is jelenjen meg, hogy ez a SZÁÉF jóváhagyásával és a SZÁÉF támogatásával készült.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Arra a felvetésre, hogy tartsák napirenden a munkaruha védőruha kérdését, messzemenően egyetért. Tekintve, hogy nem tűnik annyira bonyolult feladatnak a munkaköröket leválogatni és egy kvázi egzakt listát készíteni, egyetért a munkavállalói oldal javaslatával és azzal is, hogy adjanak egy határidőt, pl. december 31, ameddig ezt a munkát be lehetne befejezni és egy jövő évi első SZÁÉF-en a témát visszahozva mindhárom oldal ki tudná alakítani az álláspontját. A tájékoztató tekintetében egy kis megfontoltságot kér a felektől. Javaslat az, hogy addig ez a tájékoztató ne kerüljön kiadásra a fenntartók felé, míg a témát le nem zárják. A konkrét javaslat az, hogy csak akkor lépjenek ebben a témában a munkáltatók vagy a foglalkoztatók irányába, amikor valamiféle döntést hoztak arról, hogy mely munkaköröknél tartják indokoltnak a munkaruhát. A védőruhára már most is sokkal egzaktabb szabályok vonatkoznak, jogszabály rögzíti.

Nagy Ferenc (BDDSZ): A tájékoztatóval kapcsolatban úgy gondolják, hogy az kifejezetten a védőruhára vonatkozik és igény mutatkozik egy ilyen összeszedett tájékoztatója a munkáltatók részéről. A munkaruhára csupán az utolsó 6. pont vonatkozik, ezért ha az kikerülne belőle akkor ez már tényleg csak a védő eszközökről, védőruházatról szólna. A tapasztalat az és ez a munkacsoport üléseken is többször felmerült, hogy nagyon gyakran védő ruházattal sem látják el a dolgozókat és ennek az egyik oka az, hogy a munkáltatók nem ismerik az arra vonatkozó szabályokat. Ezért munkabiztonsági és egészségügyi szempontok miatt fontosnak tartják, hogy a védőruhával kapcsolatos tájékoztató menjen ki a munkáltatók felé, és akkor vegyék ki munkaruházatra vonatkozó részt belőle. A munkaruházatra egyébként a szakszervezeteknek kész javaslat van. A munkacsoporttal kapcsolatban javasolja, hogy az EMMI és az SZGYF részéről mindenféleképpen vegyenek részt a munkacsoporton.

Dr. Simon Attila István (EMMI): A hatos pont elhagyásával a javaslat elfogadható. Ebben az esetben az EMMI intézkedik arról - leginkább az SZGYF irányába, de természetesen az egyéb fenntartók felé is - hogy a tájékoztató kerüljön közzétételre a foglalkoztatók honlapjain, meg a helyben szokásos módon.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Megfontolásra javasolja, hogy ha már ez az anyag elkészült és nincs benne semmi nóvum, akkor inkább kerüljön egyben kiküldésre. A másik javaslat az lenne, hogy a KENYSZI-n keresztül is kerüljön kihirdetésre, ami egy nagyon jó azonnali kommunikáció a jogalkalmazók felé, talán ez lehetne a legrövidebb kommunikálása ennek a tájékoztatónak.

Mátics Katalin (MKKSZ): Felveti, hogy mi lenne, ha ezt nem tájékoztatónak hívnánk, mert akkor a fenntartó azonnal elkezd benne keresni az újat, hogy mi történt és mi változott. Nem lenne megtévesztő, ha segédlet címszóval értelmeznék, és úgy lenne kommunikálva, mint egy segédanyag a fenntartóknak. Egyébként mindenkinek hasznos, ha összegyűjtve látja ezeket az információkat.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Úgy véli, hogy két fogalmat vagy két technikát szükséges most tisztázni. Azzal, hogy a jelenleg hatályos jogszabályi környezet alapján elkészített tájékoztatót megküldik a fenntartóknak, tökéletesen egyetért. De itt arról is szó volt, hogy ezt ők közzé is teszik, tehát ezt a munkavállalók is látni fogják, amiben persze önmagában még nincsen semmi nóvum, hiszen jogszabályok vannak kivonatolva. De megint előjöhethet az a kérdés, hogy vajon a fenntartó ezt milyen okból tette közzé. Ennek okán kormányzati oldalról maradna az óvatosabb pályán. Fel kell oldani azt a dilemmát, hogy egyben kezeljék az anyagot és akkor január, február magasságában, amikor a munkakörökben sikerül megállapodni és még valamilyen forrást, vagy erre irányuló megoldási javaslatot is mögé tenni, teszik közzé, vagy a védőruha és munkaruha elválik egymástól, és az anyag a munkaruha kivételével kerül közzétételre. Célravezetőbbnek tartja, hogy a munkaruhára vonatkozó rész kerüljön kivételre és tényleg csak az egyéni védőeszközről - de már a címében is erre fókuszálva – szóljon az anyag, ezáltal az tudatosodjon a fenntartókban, hogy valóban itt vannak olyan munkakörök ahol már most is védőeszközt kellene biztosítani.

Szűcs Viktória (BDDSZ): 2 perc szünetet kér egy rövid oldalegyeztetés céljából.

Szabó Zsuzsa (PSZ): A munkavállalói oldal arra az eredményre jutott, hogy ez az anyag, így ahogy van, menjen ki. Gyakorlatilag a védőruha az egy kötelezettség, ezzel a munkáltatók látják, hogy milyen kötelezettséget kell nekik teljesíteni, ahhoz, hogy a jogszerűség megvalósuljon. A munkaruhára vonatkozóan pedig kerüljön a tájékoztatóba egy záradék, hogy a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Fórum munkacsoportja foglalkozik ezzel a kérdéssel. A munkacsoport vonatkozásában pedig meghatároznák, hogy meddig készül el egy teljes összerendezett anyag.

Czibik Norbert (SZGYF): A fenntartó részéről, itt abban maradtak, hogy mivel a védőruha egy viszonylag egzakt terület és ebből a szempontból ez a tájékoztató gyönyörűen összefoglalja a hatályos jogszabályokat. A munkaruha egy kicsi

kiegészítés a végére, ezért a fenntartói oldal is azt támogatja, hogy lehetőség szerint kerüljön ki belőle és a védőruha pedig menjen ki egy tájékoztatóként, segédletként, útmutatóként.

Szabó Zsuzsa (PSZ): Mindenképpen szeretné, ha arról is kapnának tájékoztatót a munkáltatók, hogy a munkaruha vonatkozásában folyik egy közös gondolkodás és egy későbbi időpontban fognak erre vonatkozóan is egy ugyanilyen segédanyagot kapni a munkáltatók. Vagy jogszabály változásban vagy bárhol.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Kompromisszumos javaslata az lenne, hogy a december 31-es határidőt, amit munkacsoportnak adunk a munkaruha ügyben, november 30-ra módosítva lehetne egyben kezelni az egész anyagot.

Szabó Zsuzsa (PSZ): Köszöni a kompromisszumos megoldást, de az önkormányzatok most készítik a költségvetésüket, és hogyha a költségvetés lezárását követően jelentkeznek egy ilyenfajta anyaggal, akkor arra már nem lesz keret, hogy megvalósítsák. Azért hozták a SZÁÉF elé ezt a témát, mert az a tapasztalatuk, hogy nem az a gyakorlat, hogy megkapják a kollégák a védőruhát. És ezzel szerettek volna egy szembesítést a munkáltatói oldal, vagy a munkáltatók felé, hogy lássák mi az, amit nem valósítanak meg, miközben kötelezettségük lett volna.

Eseti levezető elnök: Tekintve, hogy a munkavállalói oldalról is több féle javaslat érkezett, kéri, hogy fogalmazzanak meg egy végleges javaslatot, ami szavazásra bocsátható.

Szűcs Viktória (BDDSZ): A munkavállalói oldal egységes javaslata az lenne, hogy menjen akkor a hatos pont nélkül maga a védőruha része, és a munkaruha kapcsán pedig kerüljön a tájékoztató végére egy záradék arra vonatkozóan, hogy a munkaruhával kapcsolatos szabályok sincsenek elfelejtve és akkor ezzel jelzik a jövőt.

Eseti levezető elnök: Szavazásra bocsátja a munkavállalói oldal azon javaslatát, hogy a hatos pont helyébe kerülő záradékkal kerüljön a tájékoztató anyaga a munkáltatók részére közzétételre.

H/6/2018.

A Munkaruha, védőruha egységesítése munkacsoport felkérésére a Pénzügyminisztérium által készített tájékoztató anyag a 6. pontja helyébe lépő záradékkal közzétételre kerül

Munkavállalói oldal:	igen
Kormányzati oldal:	igen
Fenntartói oldal:	igen

Az oldalak tehát egyhangú döntéssel a fenti javaslatot elfogadták.

Eseti levezető elnök: A másik kérdés, amiben szavazni szükséges, az a munkacsoport kérdése. Javaslat érkezett arra vonatkozóan, hogy a Munkaruha, védőruha munkacsoport a tevékenységét 2018. december 31-ig folytatná azzal, hogy a PM kollégái helyébe az EMMI delegáljon résztvevőket.

H/7/2018.

A Munkaruha, védőruha egységesítése munkacsoport 2018. december 31. napjáig folytatja tevékenységét azzal, hogy a PM helyett az EMMI delegál résztvevőket

Munkavállalói oldal:	igen
Kormányzati oldal:	igen
Fenntartói oldal:	igen

Eseti levezető elnök: Személyi javaslat tekintetében van-e esetleg már most javaslat?

Dr. Simon Attila István (EMMI): Személyi javaslatot most még nem tud tenni, de természetesen gondoskodnak a megfelelő képviselétről.

Eseti levezető elnök: A felek a fentieket elfogadják, így a napirendi pont lezárásra kerül.

3. napirendi pont

Konzultáció a térítésmentes védőoltások biztosításáról

Eseti levezető elnök: A harmadik napirendi pont a Konzultáció a térítésmentes védőoltások biztosításáról, melynek előterjesztője a kormányzati oldal. Megadja a szót Helyettes Államtitkár Úrnak.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Két dokumentumot is kapott ezzel a témával kapcsolatban. Az egyiket az SZGYF-től, a másikat pedig a munkavállalói oldaltól. Úgy gondolja, hogy egy nagyon komoly munka folyt mind a két oldalon, melynek eredményeképp megjelölték, hogy melyek azok a munkakörök és melyek azok a védőoltások, amelyek jelenleg fellelhetők, illetve melyek beadatását tartja a munkavállalói oldal vagy az SZGYF indokoltnak. E kérdésben nyilvánvalóan a kormányzaton belül az egészségügyi ágazattal kell egyeztetést folytatni, hiszen a forrás biztosítása mellett tisztázni kell azt is, hogy a vakcinák milyen mennyiségben állnak rendelkezésre. Mivel önkéntes alapon működne, így ez még egy nagy látenciát is ad az egészhez. A fentiek okán jelzi, hogy a következő SZÁÉF-ig kérnek az egészségügyi ágazattól egy szakmai álláspontot és annak az ismeretében ez a pont ismét napirendre kerülne. Ami a legidősebbnek tűnik az pont az influenza elleni védőoltás, tehát emiatt mindenképpen szorgalmazni fogja, hogy decemberben vagy legkésőbb januárban ebben lehessen valamiféle döntést hozni, ha egyáltalán a SZÁÉF-nek ebben döntést kell hoznia.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Egyrészt szeretné megköszönni Helyettes Államtitkár Úr reakcióját, másrészt külön köszönet mond az SZGYF-nek a felmérés elkészítésért és összesítésért, hiszen nem kis munka lehetett ahogy az a táblázatból is kiderül. Nyilatkozatba lettek az intézmények, hogy milyen védőoltás igényük lenne adott esetben. Lehet, hogy nála nincs jó helyen az információ, de azért megjelent több olyan betegség is, ami kapcsán ismeretei szerint nincs védőoltás. Ez az anyag mindenféleképpen jó kiindulásnak. Az eddigi számításai szerint, ami itt megjelent védőoltás igényként az kb. 25 - 26 milliós tételre jön ki a nemzetközi oltóanyag árakkal, ami egyébként, ha ennek a beszerzése központilag történik, akkor jóval kevesebb lehet. Főleg ha azt számoljuk, ami maga a célja is az előterjesztésnek, hogy az ágazatban meglévő dolgozók ne essenek ki ilyen betegségek miatt a munkából, azt a kevés fizetést ne arra költse, hogy a patikában hagyják különböző gyógykezelésekre. Megítélésük szerint az influenza egy külön kör, azzal nem tudnak vitatkozni, hogy adott esetben ne férne bele a teljes közsféra, teljes ágazat az influenza védőoltásba, amit ugye biztosítanak központilag. Itt azért a többi betegség elég jelentősen fennáll. Tehát ha megnézzük az SZGYF felmérését a gyermekvédelem esetében a különböző gyermekkori betegségekkel kapcsolatos ismétlődő oltásokra külön igény merült fel és általános igény a Hepatitis A-B elleni oltásra a meningitiszre, illetve most a kanyaró is nagyon visszajön. Emiatt komplexen kezelnék az ügyet akár munkacsoportként, akár bárhogyan. Hogyha van Helyettes Államtitkár Úr szerint egy jó koncepció a védőoltások megoldására, vonják be természetesen az egészségügyi szaktárcát, hiszen náluk van a szaktudás. Amit az SZGYF hozott táblázatot az nem egy olyan nagy összeg, amit ne lehetne betervezni és mindenféleképpen megtérül.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Javasolja, hogy a munkacsoport létrehozásával várják meg az egészségügyi államtitkárság álláspontját.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Ha a következő még idei SZÁÉF ülésig visszacsatolást kapnak az egészségügyi államtitkárság részéről, akkor ezt a kompromisszumos megoldást javaslatként elfogadják.

Eseti levezető elnök: Az oldalak az előterjesztő által adott tájékoztatást elfogadják azzal, hogy a témát továbbra is napirenden tartják. A 3. napirendi pont lezárásra kerül.

4. napirendi pont

Egyebek

Eseti levezető elnök: Az egyebek pontnál a munkavállalói oldal kíván felszólalni, így megadja a szót Szűcs Viktória elnök asszonynak.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Ismét az inárcsi tragédiát szeretné visszahozni az egyebek napirend keretében, annak érdekében, hogy a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Fórum - akár munkacsoportban - próbálja meg áttekinteni azokat az ágazatra vonatkozó munkahelyi biztonsági szabályokat, nemzetközi szabványokat, mutatókat, amelyeknek meg kellene felelni. Azért, hogy ilyen sajnálatos és tragikus eset többé ne fordulhasson elő, és hogy a szociális ágazatban dolgozó kollégák - legyenek ők akár utcai szociális munkások, vagy családsegítőben, vagy bármilyen más szociális intézményben dolgozók - biztonságban érezzék magukat a munkahelyükön. Természetesen ez alatt nem azt érti, hogy a 90000 ágazati dolgozó háta mögé 90000 biztonsági őrt állítsanak, de biztos, hogy vannak olyan nemzetközi jó gyakorlatok és példák, amelyeket a magyar jogalkalmazásba is adott esetben át tudna venni és nem feltétlen minden pénz kérdése. Azt szeretné, hogy erre a munkára jöjjön létre egy munkacsoport, aminek meghatároznánk, hogy milyen határidővel vizsgálja meg a munkahelyi biztonsági szabályokat, mutatókat, azok megvalósítási lehetőségeit.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Elnök asszonnyal beszéltek már erről a témáról és korrekt módon jelezte, hogy ezzel a javaslattal itt élni fog. Úgy gondolja, sokszor vagyunk úgy, hogy egy tragédia ráirányítja a figyelmet arra, hogy bizonyos rendszerek nem biztos, hogy a legjobban működnek, illetve nem figyelünk olyan hiányosságokra, amik addig nem derülnek ki, amíg valamilyen sajnálatos esemény nem történik. Elvi szinten azzal a kormányzati oldal részéről egyet tud érteni, hogy érdemes volna megvizsgálni, milyen állapotban van jelen pillanatban a szociális ellátórendszer a biztonsági követelmények szempontjából. Nyilván oda valóban nem tudunk eljutni, hogy mindenki mellé állítanak egy biztonsági őrt, de arra mindenképp alkalmas lenne ez az átvilágítás, hogy abból le lehessen vonni esetlegesen következtetéseket, konzekvenciákat. Úgy véli, hogy ezt a kezdeményezést mindenképpen érdemes támogatni, ugyanakkor óvatosságra int annak érdekében, hogy a jövőben a konklúzióként megfogalmazottakat meg is tudják tömegesen oldani. Felhívja a figyelmet a fokozatosságra is, mivel nyilvánvalóan nem lehet minden felmerülő kihívást egyik percről a másikra kezelni. Ebben kér főleg a munkavállalói oldalról egyfajta önmérsékletet, hogy utána ne legyen megkövetelve, hogy a kormány vagy a fenntartók oldják meg ezt a feladatot. Tehát ha lehet teljesen őszintén és a SZÁÉF keretein belül vizsgálódni, akkor abszolút partnerséget tud kínálni. Javasolja, hogy a téma kerüljön a következő ülésen napirendre. Akkor már a munkacsoport tagjaiban és a munkacsoport határidejére is lehet konkrét javaslat. Mivel ez egy nagyon komoly munka, minimum egy évet javasolna a munkára.

Szűcs Viktória (BDDSZ): A javaslatot elfogadják, kérik, hogy induljon el a munka, hogyha csendesebb körülmények között, akkor ezt is tudomásul veszik, csak dolgozzanak rajta.

Mátics Katalin (MKKSZ): A munkacsoport tevékenységével kapcsolatosan lenne egy felvetése. Az eseteket, melyeket ismernek, és melyek sajtónyilvánosságot kapnak, emblematikus történetekké tudnak válni. Ugyanakkor azt gondolja, hogy mindenkinek vannak sejtései, gondolatai arról, hogy melyek azok a veszélyeztető tényezők, amivel szemben biztonsági lépéseket és intézkedéseket kellene megfogalmazni. Nem tudja, hogy érdemes volna-e valamilyen módon megvizsgálni azt, hogy milyen gyakorisággal, milyen típusú atrocitások azok, amivel szemben fel kell készülni. A saját praxisából fel tud sorolni huszonötöt, de nyilván vannak olyan szakterületek, melyekre nincs rálátása. Érdemes lehet előbb egy ilyen kutatást vagy vizsgálódást tartani, hiszen akkor a hangsúlyokat és az irányokat már eleve ki lehet jelölni. Javasolja, hogy ha lehet akár decemberig, ez a fajta operacionalizálás történjen meg.

Eseti levezető elnök: A napirendi ponthoz több hozzászólás nem érkezett, így az oldalak megállapodnak abban, hogy a témát napirenden tartják és a következő ülésen napirendre veszik. Megköszöni a részvételt, és az ülést lezárja.

Az emlékeztető hitelesítése:

Szűcs Viktória
munkavállalói oldal